

Czwartek, 10 września 2015 r.

P8_TA(2015)0315

Angola

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 września 2015 r. w sprawie Angoli (2015/2839(RSP))

(2017/C 316/21)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Angoli,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z dnia 12 maja 2015 r. dotyczące Angoli,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie wydane w dniu 17 października 2014 r. po pierwszym posiedzeniu ministerialnym Angoli i Unii Europejskiej,
 - uwzględniając dokument „UE i Angola – wspólna droga naprzód” z dnia 23 lipca 2012 r.,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka oraz w sprawie wolności słowa,
 - uwzględniając konkluzje Rady z czerwca 2014 r. w sprawie 10. rocznicy wydania wytycznych UE,
 - uwzględniając art. 21 TUE oraz strategiczne ramy UE dotyczące praw człowieka, w których UE zobowiązuje się, że „[n]adal z całą mocą będzie wspierać obrońców wolności, demokracji i praw człowieka na całym świecie”,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie z Kotonu podpisaną w czerwcu 2000 r.,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r. oraz Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w ostatnich miesiącach rząd Angoli nasilił zwalczanie wszystkich podejrzanych o podważanie jego autorytetu, łamiąc prawa człowieka zapisane w konstytucji tego kraju; mając na uwadze, że w Angoli wolność zrzeszania się i zgromadzeń jest nadal ograniczana, a ponadto nasilają się obawy, że za aresztowaniami i prześladowaniem obrońców praw człowieka stoi wojsko i służby wywiadu;
- B. mając na uwadze, że w dniu 14 marca 2015 r. aresztowano bez nakazu obrońcę praw człowieka José Marcosa Mavungo, a w dniu 28 sierpnia 2015 r. prokurator António Nito zwrócił się do sądu w prowincji Kabinda o skazanie José Marcosa Mavungo na 12 lat więzienia za podżeganie do buntu, chociaż nie przedstawiono żadnych dowodów, że popełnił on jakiegokolwiek przestępstwo;
- C. mając na uwadze, że w tym samym dniu aresztowany został prawnik Arão Bula Tempo za rzekomy udział w organizacji tego samego protestu; mając na uwadze, że Arão Bula Tempo został zwolniony w dniu 13 maja 2015 r. i oczekuje na proces na podstawie oskarżenia o podburzanie;

Czwartek, 10 września 2015 r.

- D. mając na uwadze, że w dniu 28 maja 2015 r. dziennikarz i obrońca prawa człowieka Rafael Marques został skazany na pół roku więzienia w zawieszeniu na dwa lata za opublikowanie w 2011 r. książki „Krwawe diamenty: korupcja i tortury w Angoli”, zawierającej informacje o ponad 100 zabójstwach i setkach przypadków tortur popełnionych według doniesień przez strażników i żołnierzy na diamentowych polach w regionie Lunda; mając na uwadze, że nie przeprowadzono śledztwa w sprawie skarg przedłożonych w prokuraturze przez Rafaela Marquesa, a dotyczących łamania praw człowieka w regionie Lunda;
- E. mając na uwadze, że w dniach od 20 do 24 czerwca 2015 r. aresztowano 15 młodych działaczy w związku z prywatną rozmową na tematy polityczne; mając na uwadze, że następnie w dniu 30 czerwca 2015 r. aresztowany został kapitan Zenóbio Lázaro Muhondo Zumba, ponieważ był rzekomo powiązany z 15 zatrzymanymi działaczami;
- F. mając na uwadze, że wszyscy oni zostali aresztowani arbitralnie i niezgodnie z prawem oraz oskarżeni o przygotowywanie rebelii i próby zamachu stanu skierowanego przeciwko prezydentowi i innym członkom rządu;
- G. mając na uwadze, że 15 zatrzymanych działaczy jest przetrzymywanych w areszcie tymczasowym, nie przedstawiono im formalnych zarzutów, nie mają pełnego dostępu do adwokata ani prawa do kontaktów z rodzinami, próbującymi im dostarczyć żywność, i są przetrzymywani w więziennych izolatkach;
- H. mając na uwadze, że zatrzymanie działaczy i wtargnięcia do ich domów dokonano bez przedstawienia nakazu ze strony władz; mając na uwadze, że według doniesień są oni poddawani torturom fizycznym i psychicznym oraz że grożono im śmiercią;
- I. mając na uwadze, że władze grożą mobilizującym się matkom młodych działaczy, a rządząca partia Ludowy Ruch Wyzwolenia Angoli (MPLA) uniemożliwiła przeprowadzenie demonstracji osobom domagającym się ich uwolnienia; mając na uwadze, że pokojowa demonstracja krewnych więźniów, którą zorganizowano w Luandzie w dniu 8 sierpnia 2015 r., została zaatakowana i brutalnie rozproszona przez siły bezpieczeństwa;
- J. mając na uwadze, że w lipcu 2015 r. czterech obrońców praw człowieka i korespondenta radia Deutsche Welle tymczasowo aresztowano w czasie odwiedzin u innych działaczy uwięzionych w prowincji Luanda i oskarżono o próbę prowadzenia działalności politycznej w więzieniu;
- K. mając na uwadze, że prawo do pokojowych protestów oraz prawo zrzeszania się i wolność słowa zostały uznane w konstytucji Angoli;
- L. mając na uwadze doniesienia, zgodnie z którymi w kwietniu 2015 w prowincji Huambo siły policyjne dokonały rzezi osób należących do sekty religijnej Światłość Świata; mając na uwadze, że liczby podawane w doniesieniach ogromnie się różnią; mówi się o dziesiątkach, a nawet tysiącach zabitych oraz o wielu osobach wysiedlonych; mając na uwadze, że przez całe miesiące rząd nie zajął się pilną sprawą przeprowadzenia niezależnego śledztwa, jednocześnie gwałtownie zaprzeczając podawanym wysokim liczbom ofiar; mając na uwadze, że obecnie rzecznik praw obywatelskich przygotowuje sprawozdanie na temat tych wydarzeń;
- M. mając na uwadze, że Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka zaapelował o przeprowadzenie międzynarodowego śledztwa w tej sprawie, co skłoniło rząd do wszczęcia dochodzenia sądowego;
- N. mając na uwadze, że rząd Angoli nasilił również przymusowe eksmisje w Luandzie i innych miastach, zarówno masowe, jak i prowadzone na małą skalę, by usunąć ludzi żyjących w nieformalnych osiedlach i wyeliminować ulicznych handlarzy, w tym kobiety w ciąży i matki z dziećmi;
- O. mając na uwadze, że w marcu 2015 r. wprowadzono nowe przepisy ustanawiające nasiloną kontrolę nad organizacjami pozarządowymi;
- P. mając na uwadze, że społeczeństwo obywatelskie wielokrotnie wskazywało na związki między korupcją, wyczerpywaniem się zasobów naturalnych i sprzeniewieraniem ich przez rządzącą elitę a łamaniem praw człowieka skierowanym przeciwko tym, którzy podważają i publicznie potępiają status quo;

Czwartek, 10 września 2015 r.

- Q. mając na uwadze, że chociaż rząd Angoli zobowiązał się do większych starań o ulepszenie systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML/CFT) i osiągnięto w tej kwestii pewne postępy, to jednak Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy – międzyrządowa organizacja założona w 1989 r. z inicjatywy grupy G7 w celu opracowania polityki zwalczania prania pieniędzy – nadal wskazuje strategiczne braki w angolańskim systemie AML/CFT;
- R. mając na uwadze, że w niezależnych sprawozdaniach ustalono, iż dochody z ropy naftowej, głównego źródła zasobów dla rządu, nie są bezpośrednio wykorzystywane do pobudzania zrównoważonego rozwoju ani kierowane do lokalnych wspólnot, bogacą się natomiast elity rządzące;
- S. mając na uwadze, że Angola posiada znaczne rezerwy minerałów i ropy naftowej i jest jednym z najszybciej rozwijających się gospodarczo państw na świecie, zwłaszcza od czasu zakończenia wojny domowej; mając na uwadze, że wzrost gospodarczy kraju jest niezwykle nierównomierny, gdyż większość dóbr skupiona jest w rękach niewspółmiernie małej grupy ludzi;
- T. mając na uwadze, że kryzys gospodarczy w kraju, spowodowany gwałtownym spadkiem dochodów z ropy naftowej, może wywołać dalsze niepokoje społeczne i antyrządowe protesty;
- U. mając na uwadze, że w październiku 2014 r. Angola potwierdziła, że zobowiązuje się do prowadzenia dialogu politycznego i współpracy, uzgodnionych w dokumencie „UE i Angola – wspólna droga naprzód”, w którym za filary państwa uznano dobre sprawowanie rządów, demokrację i prawa człowieka;
- V. mając na uwadze, że zgodnie z art. 8 umowy z Kotonu zawartej między UE a Angolą wymiana informacji na temat dobrego sprawowania rządów i praw człowieka odbywa się w drodze formalnego dialogu politycznego, przynajmniej raz do roku, w ramach dokumentu „UE i Angola – wspólna droga naprzód” z 2012 r.;
1. jest głęboko zaniepokojony szybko pogarszającą się sytuacją, jeśli chodzi o prawa człowieka, podstawowe wolności i przestrzeń demokratyczną w Angoli, a także poważnymi naruszeniami popełnianymi przez siły bezpieczeństwa i brakiem niezawisłości sądownictwa;
 2. wzywa władze Angoli do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich obrońców praw człowieka, w tym José Marcosa Mavungo oraz szesnastu (15+1) działaczy aresztowanych w czerwcu 2015 r., a także do wycofania wszystkich postawionych im zarzutów; apeluje także o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie wszelkich innych działaczy, więźniów sumienia i przeciwników politycznych arbitralnie aresztowanych i przetrzymywanych wyłącznie za ich poglądy polityczne, pracę dziennikarską lub zaangażowanie w pokojową działalność;
 3. z całą mocą wzywa władze, by zapewniły niestosowanie wobec więźniów żadnych tortur ani brutalnego traktowania oraz by zagwarantowały pełną ochronę oraz dostęp do rodzin i prawników;
 4. wzywa władze Angoli, by niezwłocznie położyły kres arbitralnym aresztowaniom, niezgodnemu z prawem przetrzymywaniu i torturowaniu więźniów przez policję i siły bezpieczeństwa; ponownie stwierdza, że wszystkie doniesienia o łamaniu praw człowieka przez policję i siły bezpieczeństwa, w tym o torturach, muszą prowadzić do szybkiego, bezstronnego i dogłębnego śledztwa, a sprawcy muszą stanąć przed sądem;
 5. jest poważnie zaniepokojony trwającymi próbami ograniczania wolności słowa, wolności mediów i prawa do pokojowego zrzeszania się i zgromadzeń, a także coraz częstszym naruszaniem tych swobód przez władze, i wzywa rządzących Angolą, by niezwłocznie i bezwarunkowo zapewniły przestrzeganie tych swobód; apeluje ponadto o pełne wdrożenie postanowień deklaracji praw człowieka ONZ, Afrykańskiej karty praw człowieka i ludów oraz innych międzynarodowych i regionalnych instrumentów dotyczących praw człowieka, a ratyfikowanych przez Angolę;
 6. zwraca się do delegatury UE w Luandzie o wypełnianie zobowiązań ESDZ do wspierania i ochrony obrońców praw człowieka na całym świecie przez konkretne, dobrze widoczne działania, obejmujące w szczególności obserwację procesów sądowych, polityczne i materialne wsparcie dla obrońców praw człowieka, ich prawników i rodzin oraz prowadzenie na wszystkich szczeblach, w tym w stosunkach na najwyższym szczeblu, stałego dialogu między UE i jej państwami

Czwartek, 10 września 2015 r.

członkowskimi a władzami Angoli, dotyczącego praw człowieka; ponadto wzywa delegaturę o nasilenie dialogu politycznego z rządem Angoli we wszystkich stosunkach politycznych, handlowych i dotyczących rozwoju w celu zapewnienia, że rząd będzie wypełniał swoje krajowe i międzynarodowe zobowiązania w dziedzinie praw człowieka, zgodnie z obietnicą daną na pierwszym posiedzeniu ministerialnym UE-Angola w październiku 2014 r.; apeluje o wykorzystanie w tym celu wszelkich odpowiednich narzędzi i instrumentów, w tym europejskiego instrumentu na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie;

7. wzywa UE i państwa członkowskie do przyznania, że angolańskie organy cechuje wysoki poziom korupcji, który poważnie zagraża poszanowaniu praw człowieka i rozwojowi kraju, do wdrożenia zasad z „zestawu narzędzi” na rzecz praw człowieka, zanim zaczną prowadzić jakiegokolwiek ustalenia z Angolą, oraz do dokonania przeglądu kluczowych sektorów krajowego programu orientacyjnego w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju;

8. ubolewa, że mimo przeprowadzenia ogólnokrajowej badania w 2007 r. i realizacji szeroko zakrojonego programu odminowywania nadal nie ma pewności co do rozmiarów zagrożenia minami przeciwpiechotnymi i wybuchowymi pozostałościami wojennymi; apeluje do UE o monitorowanie, kontrolowanie i ocenę rzeczywistego wykorzystania funduszy oraz o zapewnienie skutecznego i ukierunkowanego wykorzystania przyznanych środków budżetowych w celu należytego oczyszczenia terenu z min i pozostałości;

9. apeluje do angolańskich organów sądowych o wykazanie, że nie poddają się żadnej politycznej instrumentalizacji, i o zapewnienie ochrony praw uznanych w instrumentach prawnych, np. prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości i prawa do rzetelnego procesu sądowego;

10. apeluje do rządu Angoli o przeprowadzenie w trybie pilnym przejrzystego i wiarygodnego dochodzenia w sprawie rzezi w Huambo, a także o zapewnienie wsparcia tym, którzy przeżyli i zostali wysiedleni; przyłącza się do apelu ONZ o przeprowadzenie niezależnego międzynarodowego dochodzenia uzupełniającego;

11. nadal jest zaniepokojony faktem niewdrożenia środków służących zwalczaniu przemocy wobec kobiet i dzieci; wzywa władze do nasilenia walki ze szkodliwymi tradycyjnymi praktykami, np. stygmatyzowaniem dzieci oskarżonych o czary;

12. przypomina, że w umowie z Kotonu Angola zobowiązała się do poszanowania zasad demokracji i praworządności oraz praw człowieka, co obejmuje wolność słowa, wolność mediów, dobre sprawowanie rządów oraz przejrzystość w sprawowaniu funkcji politycznych; apeluje do rządu Angoli o dotrzymanie tych zobowiązań zgodnie z art. 11b, 96 i 97 umowy z Kotonu, a jeśli zobowiązania te nie zostaną dotrzymane, apeluje do Komisji o wszczęcie stosownej procedury zgodnie z art. 8, 9 i 96 umowy z Kotonu;

13. apeluje do UE i państw członkowskich o zajęcie się sprawą przejrzystości w handlu wszystkimi zasobami naturalnymi, w tym ropą naftową, a zwłaszcza o pełne wdrożenie i monitorowanie obowiązujących przepisów dotyczących sprawozdawczości w podziale na poszczególne państwa; wzywa władze Angoli i przedsiębiorstwa zagraniczne, by pomogły umacniać sprawowanie rządów w sektorze wydobywczym, zobowiązując się do realizacji inicjatywy na rzecz przejrzystości w przemyśle wydobywczym, oraz by przeprowadziły przegląd wdrażania procesu z Kimberley; ponadto wzywa rząd Angoli do przedstawienia planu przystąpienia do Partnerstwa na rzecz Otwartego Rządu, a tym samym konkretnego planu walki z korupcją, zwiększenia przejrzystości i poprawy rozliczalności w sektorze publicznym;

14. zachęca UE i USA do współpracy i koordynacji działań dotyczących wdrażania sekcji 1504 ustawy Dodda-Franka;

15. wzywa administrację krajową i organy nadzorcze państw członkowskich do wzmożonej czujności w kwestii przestrzegania europejskich przepisów dotyczących walki z praniem pieniędzy, w tym normatywnych zasad dotyczących należytej staranności i odpowiedniej analizy ryzyka, w szczególności z udziałem osób pochodzących z Angoli, które zajmują eksponowane stanowiska polityczne;

16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że rząd Angoli uznał istnienie problemów dotyczących odszkodowania za przejęte grunty, a także z zadowoleniem przyjmuje sprawozdania mediów, które sugerują, że poprawiają się mechanizmy dystrybucji i odszkodowań; zachęca do dalszych działań w tym kierunku;

Czwartek, 10 września 2015 r.

17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów, rządowi krajów Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju, prezydentowi i parlamentowi Angoli, rządowi USA, sekretarzowi generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ i Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE.
